

نقش معماری همساز با اقلیم در کاهش مصرف انرژی ساختمان در اقلیم گرم و مرطوب (مورد مطالعاتی: جزیره قشم)

کامران رضائی زاده مهابادی^۱، الهه بابایی^{۲*}

۱- مدرس دانشگاه ایوانکی ، k.rezaeizadeh@gmail.com

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی معماری دانشگاه ایوانکی، Elahe.b_1991@yahoo.com

چکیده

اقلیم و شرایط آب و هوایی نقش بسیار مهمی را در زندگی انسان ها ایفا می کنند. این نقش در طراحی خانه ها و بناها و شکل دهی به سکونتگاه های انسان ها بسیار بارز می باشد. علاوه بر این، شناخت شرایط آب و هوایی هر منطقه مهم ترین عامل در ایجاد آسایش حرارتی کاربران ساختمان ها است. معماری بومی و ناب اقلیم گرم و مرطوب که بخش عمده کشور ایران در حاشیه خلیج فارس و دریای عمان را به خود اختصاص داده در طول زمان مورد بی توجهی قرار گرفته و بیشتر بافتهای سنتی این مناطق از بین رفته اند .مطالعه تمهیدات اقلیمی معماران توانای این نواحی میتواند ایده های مفیدی در راستای خلق محیط های متناسب یا این اقلیم را فراهم سازد. این مقاله به مطالعه معماری همساز با اقلیم در کاهش مصرف انرژی ساختمان اقلیم گرم و مرطوب معماری اقلیمی در جزیره قشم واقع در خلیج فارس ایران که هنوز هویت سنتی خود را حفظ کرده اند، می پردازد. روش تحقیق در این پژوهش بصورت کیفی بوده که با مطالعه نتایج تحقیقات قبلی این حوزه، بررسی ویژگی های معماری بومی و تحلیل دیاگرام عناصر اقلیمی در بافتهای سنتی این مناطق و حضور درمحیط بافت به منظور ارائه راهکارهایی کاربردی در طراحی معماری امروز در نواحی گرم و مرطوب مورد بررسی قرار گرفت. به طور کلی با بررسی ویژگی های طراحی خانه های جزیره قشم نشان داد که استفاده از شرایط محیطی برای ایجاد آسایش در داخل بناها از اهداف مهم طراحی بوده و هر یک از اجزای ساختمان به نوعی همساز با شرایط اقلیمی می باشد.

واژه های کلیدی: معماری همساز با اقلیم، جزیره قشم، مصرف انرژی، اقلیم گرم و مرطوب

۱- مقدمه

امروزه اهمیت طراحی معماری همساز با اقلیم و لزوم توجه آن بر کسی پوشیده نیست. این موضوع از زمان های پیش در کشور ما مورد توجه بوده و در شهرها و روستاها و خانه های بومی روش هایی به کار گرفته می شد تا با عوامل مشکل ساز طبیعی مقابله کنند. درگذشته مردم طبیعت اطراف خویش را با سنگ، چوب و مصالح دیگر تحت اختیار خود در آورده و از مصالح مذکور بهره می بردند. با توجه به اهمیت ذکر شده و بحران گرمایش جهانی و عواقب ملموس امروزه ی آن و از طرفی